

**Отчет за дейността
на фондация „Българска хранителна банка“
за 2019 г.**

БХБ през 2019 година: Основни резултати

Събрана храна, кг	152 488
Брой дарители на храна	52
Храна, предоставена за подпомагане, кг	147 067
Брой организации, получили дарения на храни	48
Брой хора, подпомогнати с храни (общ брой)	14 450
Набрани хранителни продукти, лв.	670 000
Предоставено програмно финансиране, лв.	213 580
Набрани допълнителни финансови средства чрез дарения от юридически и физически лица, лв.	23 400
Получени безвъзмездни услуги, експертна помощ, материали и дарени активи, лв.	62 914

Въведение

От създаването си през 2012 г. Българска хранителна банка работи за осигуряване на възможност за компаниите от хранителната индустрия да оползотворяват излишната и годна храна чрез даряване на организации, носещи грижа за хора в нужда. Ролята на хранителното банкиране в това взаимодействие е да обслужва бързо, ефективно и безопасно дарената храна, така че тя да се превръща в смислени и дългосрочни програми за хранително подпомагане с голямо социално въздействие.

През 2019 г. БХБ е обслужила храни с къс срок на годност на стойност около 670 000 лв, дарени от 52 компании и разпределени до 48 организации-партньори, подпомагащи над 14 450 нуждаещи се.

Приоритетна задача за екипа на БХБ през изминалата година бе да завърши процеса на трансформация и препозициониране **от благотворителна организация, спасяваща храна в подкрепа на хора в нужда в професионална логистична операция**, припозната от компаниите от индустрията за храна като надежден партньор за обединено действие и прилагане на дългосрочно решение за оползотворяване на излишната, но годна храна. В този смисъл работата с компаниите от хранителната индустрия не бе ограничена само до получаване на дарения на храни, а най-вече бе насочена към интегриране на хранителното банкиране в ежедневната работа на компаниите за спасяване на годна храна и подпомагането на хора в нужда. Същевременно, БХБ изпълни дейности за разширяване обхвата си на действие, развивайки две нови логистични операции в регион Варна и Северозападна България като първи стъпки на предпазлива експанзия на дейността и достигане до нови групи нуждаещи се хора и компании-дарители.

С цел популяризиране на модела на хранително банкиране сред все повече нови дарители, БХБ прилагаше подход на активна комуникация и повишаване на осведомеността сред компаниите от хранителната индустрия за постигане стъпка по стъпка на трайна промяна в ежедневната им практика, включване на хранителното банкиране като част от техните бизнес процеси и възприемането на хранителното банкиране като удобно и изгодно за тях решение.

През 2019 г., в качеството си на носител на ценностите и експертизата на модела на хранително банкиране БХБ бе избрана за член на работна група за разработване на **Национална програма за намаляване на загубите на храни**. На 12 април 2019 г. стратегическият документ бе представен на кръгла маса, организирана от Центъра за оценка на риска в агро-хранителната верига. Хранителното банкиране намира ключово място в Националната програма като ефективен механизъм за социална подкрепа на нуждаещи се с оползотворена храна с къс срок, която иначе би била унищожена.

Участието на БХБ в разработването на Националната програма и получената обратна връзка от практиката на други хранителни банки с повече опит и експертиза потвърди изводите ни за ситуацията в България, а именно - че трябва да се работи целенасочено за това оползотворяването на излишна храна и даряването и на организации, които носят грижа за хора в нужда да се превърне в систематично усилие от страна на хранителната индустрия, а не само на хранителната банка. Макар и

очевиден и ефективен на пръв поглед процес, носещ ясни ползи за всички заинтересовани страни, **споделянето на излишна храна с кратък срок далеч не е достигнало зрелостта си и пълния си потенциал в България. От гледна точка на сегашното състояние това е много голяма промяна в културата и практиките в хранителната индустрия.**

За съжаление, макар и факт, промените в данъчните закони създаващи правни възможности за даряване на храните с кратък срок на годност при облекчен данъчен режим също не се доказаха като реален стимул за даряването на повече такива храни и постигане на културна промяна. С малки изключения, даряването на излишни храни продължава да бъде спорадично, което го прави недостатъчно ефективно от гледна точка на организация и необходимите ресурси.

Знаейки, че системното даряване на годна храна с къс срок на годност изисква много голям кръг от компании от хранителната индустрия да адаптират оперативните си процеси за работа с хранителна банка - процес, който е единствено възможен в ежедневна практическа работа, БХБ работеше за постигане на тази цел и за подпомагане на заинтересованите компании да се адаптират. Израз за трудностите в този процес на адаптация е малкият брой на компании, възприели този модел - в напълно регулярен интегриран процес БХБ работи на седмична база с Данон Сердика и Бред Логистик (производител на хляб).

Изминалите 8 години, а най-вече последната, показаха, че отнема време и бизнесът, и публичните институции, и обществото като цяло да осмислят правилно модела на работа на БХБ. Самата организация се разви и порасна от организация, движена от много ентузиазъм и доброволчески усилия до професионален и надежден партньор на хранителната индустрия с висок капацитет и логистична готовност да приеме, съхрани и разпредели правилно, бързо и навреме до 4,5 тона дарена храна на ден при спазване на всички изисквания за безопасност на храните.

През 2019 г. този процес бе завършен и БХБ зае трайно своето правилно място като част от хранителната индустрия - високоефективната последната отсечка на веригата за доставка на храна, така че ако не бъде закупена, храната да бъде дарена – не погубена. **Днес Българската хранителна банка принадлежи на цялата хранителна индустрия и работи в услуга на производители, преработватели и търговци на храни, които се сблъскват с излишъци от храна.** Истинският дарител на храната обаче са именно компаниите от хранителната индустрия и те имат ключова роля и отговорност за решаване на проблема с разхищаването на храна. БХБ предлага на хранителната индустрия средство да сподели годна и качествена храна, като посреща партньорството с компаниите от индустрията с равностоен за тях капацитет, висока ефективност, работещи бизнес процеси и хигиенни правила, които фирмите от индустрията разпознават и прилагат. В партньорство с компании от хранителната индустрия хранителната банка осигурява възможност излишната храна да бъде превръщана в смислени и дългосрочни социални програми. Така бизнесът спестява разходи за унищожаване на храна и с даряването на храната, която не може да реализира в търговска мрежа дава значим принос в решаване на наболели социални въпроси и реализира на практика истински социален ангажимент. От оперативна гледна точка БХБ е част от логистичната верига за осигуряване на достъп до храна в свят, в който има

много налична храна, която лесно и бързо може да бъде преразпределяна до най-нуждаещите се от храна.

Поставена в социален контекст, работата на хранителната банка допринася значима полза във функционирането на социалните системи на държавата, като допълва винаги ограничените ресурси за удовлетворяване на всички нужди на множество уязвими групи. За социалния сектор хранителната банка е и най-големия нетен дарител в натура в помощ на организации, носещи грижа за хора в нужда. Храната, която те получават безвъзмездно, за тях не струва нищо, но спестява значим финансов ресурс, който биха похарчили за закупуване на хранителни продукти. Веднъж спестен, те могат да използват тези средства по разумен начин за повече и по-добри услуги в подкрепа на уязвимите хора.

Не на последно място даряваната храна не се превръща в отпадък и не нанася щети на околната среда, гниейки на сметището и отделяйки парникови газове. И нещо повече – не се допуска ценни и ограничени природни ресурси (вода, енергия и др.) да бъдат погубени заедно с изхвърлянето на храната.

В този смисъл хранителното банкиране доказва, че има тройна добавена стойност – икономическа, социална и екологична. Именно за това БХБ е подходящия бизнес партньор за всяка компания: за управление на излишната храна; за реализиране на фирмената програма за намаляване на екологичния отпечатък или за осъществяване на инвестиции в обществото като мащабен и с дългосрочен ефект проект в политиката за социална отговорност на всяка компания.

Не на последно място е важно разбирането и осъзнаването на ролята на БХБ от отделния човек и обществото като цяло. А тя се основава на убеждението, че храната трябва да остава храна до края, да бъде запазвана качествена, годна и безопасна до нейния краен получател. Свидетели сме на това, че не рядко предоставянето на храна на хора в нужда е само спорадично и еднократно намерение с мотивацията да бъдем добри по празници, в ограничени във времето кризисни ситуации или в отговор на моментен импулс. Солидарността и съпричастността към хората в затруднение, които БХБ с помощта на организации-партньори подкрепя ежедневно са базирани на първо място на грижата към храната, на опазването и по правилен и отговорен начин, защото хората в нужда изпитват недостиг на храна 365 дни в годината и имат правото да я получат и консумират годна и безопасна като всички останали, които си я купуват в магазин.

Логистичен капацитет и безопасност на храните

Изграждането на дългосрочно партньорство с хранителната индустрия е тясно обвързано с поддържането на надежден логистичен капацитет при спазване на високи стандарти за безопасност, хигиена и проследимост на дарените храни по отношение на транспортиране, съхранение и раздаване.

През 2019 г., макар и работеща само с един служител в логистичния склад, БХБ усъвършенства своята операция в София до възможност да приеме, обработи и разпредели средно 4 500 кг дарена храна на ден във времеви слотове през 45 минути, като безупречно може да съхрани всички групи храни независимо от температурния им режим.

С целево финансиране от Глобалната мрежа на хранителни банки (GFN) в размер на 36 000 лв. и допълване с набрани финансови средства бе закупен **нов лекотоварен автомобил Ситроен Берлинго** и трансформиран в автомобил за транспортиране на дълбоко замразени храни при -18 градуса с общ полезен обем от 3,9 куб.м. Така бе стартиран планирания процес на поетапна подмяна на лекотоварните автомобили на БХБ, които са с висока степен на амортизация, изминати стотици хиляди километри пробег и с честа нужда от текущи ремонти, дължащи се на физическото им износване. Това създава съществени трудности в работата поради зачестилата нужда от ремонти и обезпечаването им с необходимия финансов ресурс, тъй като поддържането им в изправност и безопасно техническо състояние е скъпоструващо.

От септември 2018 г. бе присъединен и **нов склад от 150 кв.м.**, с което общата площ на логистичния склад на БХБ в София достигна 450 кв.м. и капацитет за прием и съхранение на всички групи храни. С финансиране, осигурено от фондация Комуниас, бе извършен ремонт на складовото помещение за сметка на наем за шестмесечен период. Помещението получи регистрация от БАБХ с категория на склад за съхранение на сухи и пакетирани храни. Това позволи да бъде въведена и приложена на практика през 2019 г. нова организация на логистичния цикъл и ефективизиране на операциите с прилагане на вътрешен маршрут, с което административната тежест бе намалена с един работен ден при работа на един служител в склада.

С подкрепата на Евромарект АД бе осигурен *pro bono* втори професионален стелаж за складиране на палетни пратки с капацитет 78 палетни места за съхранение на над 46 000 кг дарени храни.

С финансиране, осигурено от Европейската федерация на хранителни банки чрез грант от METRO Group, на преферциални цени бяха закупени нови **транспалетни колички** за всички локации, както и **сгъваеми каси** за сухо и хладилно съхранение на дарени храни, чието използване елиминира разхода за използване на еднократен амбалаж и кашони. В допълнение, за поддържане на високо ниво на хигиена бяха закупени **професионална прахосмукачка за сухо и мокро почистване и индустриална почистваща машина**.

Сериозни усилия бяха положени и за развитие на откритите през 2018 г. две нови логистични локации – клон на БХБ във Варна и съвместна операция в Мездра по модела на логистичното звено за хранително банкиране в София.

С грантово финансиране от Глобалната мрежа на хранителни банки по проект „Спасяваме повече храна, осигуряваме храна за повече хора в нужда“ (Saving More Food, Feeding More People) бяха осигурени финансови средства за работата на локация Варна. През 2019 г. през склада на БХБ във Варна са били обслужени храни на стойност над 56 000 лв., предоставени на организации-партньори, носещи грижа за над 800 нуждаещи се деца, социалнослаби възрастни хора и хора, справящи се със зависимости.

Същевременно, на територията на Северозападна България, съвместно с фондация „Проект Северозапад“ бе създадена още една логистична операция по модела на хранително банкиране в сертифициран склад за съхранение на храни в Мездра, безвъзмездно предоставен от Община Мездра. Поети бяха ангажименти операцията да работи под ръководството и с ноу-хау на БХБ за спасяване на излишъци на храни в Северозападна България. Финансирането за работа на логистичния склад и осигуряването му с необходимия персонал и оборудване да става за сметка на фондация „Проект Северозапад“ и ангажимент на БХБ да мултиплицира изградения вече модел на работа в столицата. Член на екипа на партньора, с който беше сключен договор за франчайз, премина през курс на обучение и изграждане на капацитет в централния логистичен склад в София. За съжаление, поради трудности в осигуряване на необходимите финансови средства от партньора, до края на 2019 г. складът не започна да функционира по модела на този в София.

През февруари 2019 г. бе стартирана работата в локация Мездра с провеждане на среща за представяне на модела на хранително банкиране със заинтересовани организации - потенциални партньори на БХБ от региона. В основата на приложения подход за развитие на локация Мездра залегна развитие първо на партньорската мрежа на БХБ. С течение на времето през годината успешността му бе потвърдена в практика с ефективна работа с четири организации на територията на град Мездра и общината, носещи грижа за над 400 нуждаещи се деца и младежи с увреждания, многодетни семейства и самотноживеещи възрастни хора. Предоставените дарения на хранителни продукти в локация Мездра възлизат на над 66 000 лв. през 2019 г.

През цялата 2019 г. основно предизвикателство пред БХБ остана липсата на подходящи транспортни средства на организациите-партньори за получаване на дарени храни, които да съответстват на всички хигиенни и нормативни изисквания на законодателството за храните, свързани с превоза на хранителни продукти при подходящ температурен режим. По тази причина и по предложение на Мениджър Операции на БХБ от март 2019 г. бе разработена и внедрена в практиката Декларация за безопасно транспортиране на дарени храни, с която се разграничава ясно отговорността на БХБ и тази на организациите-партньори в работата им с храна с къс срок и изискваща температурен режим на транспортиране и съхранение.

Не на последно място, липсата на дългосрочно осигурен финансов ресурс и гарантирана сигурност на възнагражденията не позволи в екипа на организацията да бъде привлечен и задържан постоянен служител в склада на БХБ в София с висока степен на отговорност и добра компетенция. Едва през ноември 2019 г. бе назначен сътрудник в склада, отговорен за организацията и хигиената на дарените храни.

Обслужване на дарени храни

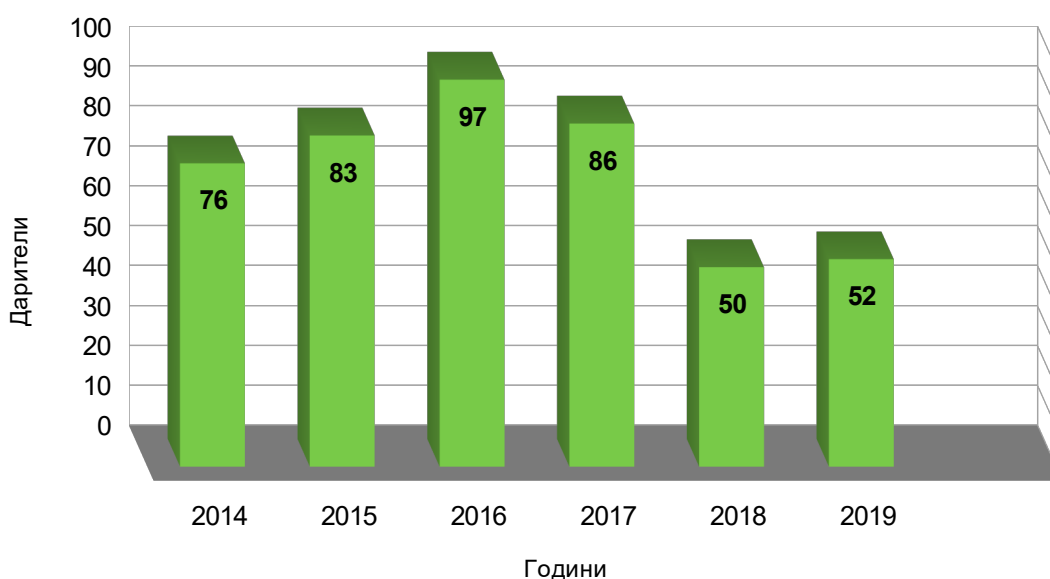
Основният подход за обслужване на предоставени дарения на храни през 2019 г. продължи да бъде базиран на директен контакт с производители, преработватели и търговци на храни, които приемат хранителното банкиране като удобна и изгодна за тях възможност за даряване на излишната им храна.

Очакването за положителна динамика и нарастване на количествата на спасени храни в условията на законодателни промени, насърчаващи даряването на храни с кратък срок на годност не се реализира. Въпреки предлаганата разумна алтернатива на унищожаването на годна храна, която спестява ресурси и време на компаниите и води до подпомагане на хора в нужда, редица потенциални дарители трудно вземаха решение да дарят излишната храна. Привличането на нови дарители се оказа нелека задача по две основни причини.

На първо място, дарителите споделят, че допълнително създадени бюрократични трудности, свързани с изискването за маркиране на дарените храни е бариера пред решението им да предоставят безмъзмедно излишната храна, тъй като налага допълнителни разходи на пари, време и труд. Въведената разпоредба за маркиране на дарените храни се оказва сериозна предпоставка за това и някои от съществуващите дарители да продължат да заплащат ДДС, но да не маркират, а други дори да преустановят дарителската си практика.

На второ място, липсата на желание за интегриране на хранителното банкиране в бизнес процесите на компаниите като част от ежедневната им производствена или търговска практика, свързана с намиране на разумно решение за справяне с излишъците като алтернатива на бракуването на храни, бе макар и негласна причина за отказ от даряване.

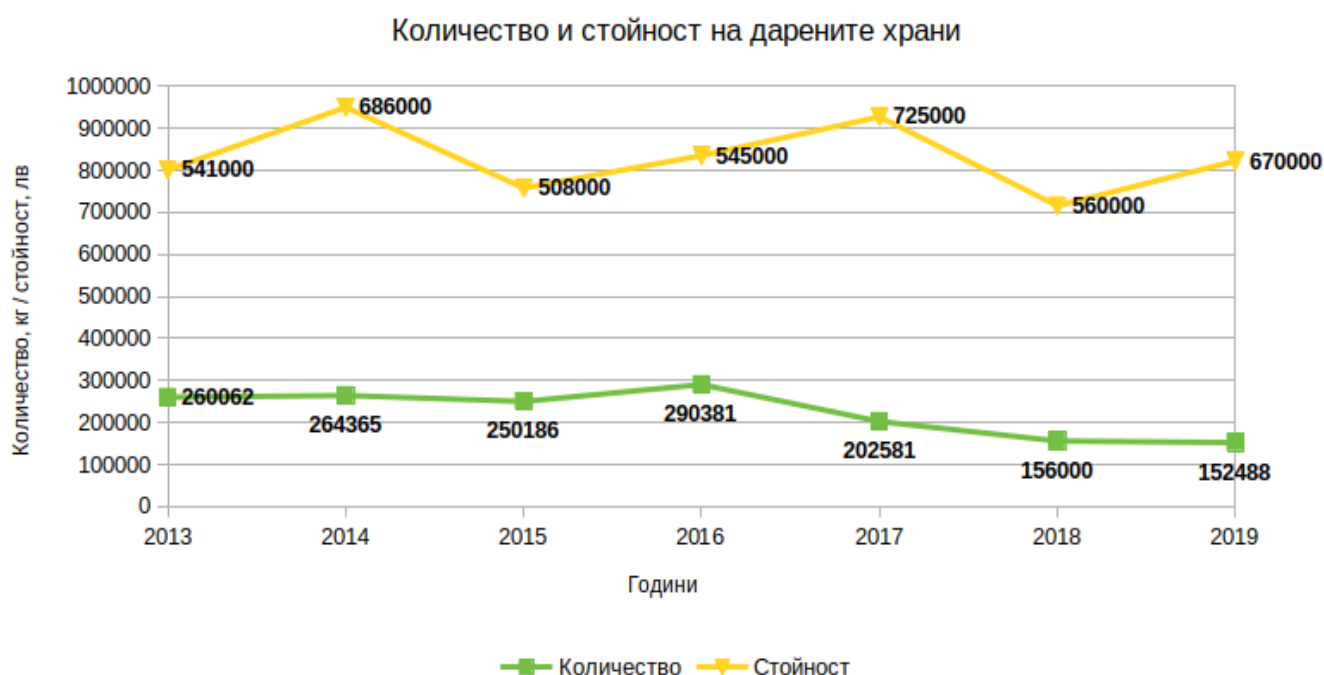
Брой дарители на храни

В резултат на тези обстоятелства, броят на юридическите лица, даряващи храни през 2019 г. остана сравним с този от предходната година, въпреки усилията за привличане на нови компании. През 2019 г. едва 52 фирми дариха храни (за сравнение през 2018 г. те наброяват 50 фирми – дарители).

Новата бариера пред даряването на излишната храна и намалелият брой дарители доведе до това, че 2019 бе третата година, в която се отбелязва спад в количеството на дарените храни, дължащ се най-вече на маркировката и съпротивата на хранителната индустрия да я прилага (регистрирана обратна връзка от дарители на БХБ).

Общото количество обслужени дарени храни през 2019 г. е 152 488 кг, като спадът спрямо 2018 г. с около 2% е незначителен, въпреки че спрямо предходни години той продължава да е около и над 25% в количество на дарените храни.

Въпреки спада в количеството на обслужените храни, стойността на даренията през отчетната година отбелязва ръст благодарение на работата с дарители на здравословни и био храни и спасяването основно на храни с висока хранителна стойност за осигуряване на пълноценно хранително подпомагане. Стойността на дарената храна през 2019 г. е 670 000 лв., което е с 20% повече в сравнение със стойността на дарената храна през 2018 г.

В състава на дарените храни са включени 100% храни с висока хранителна стойност като месо, хляб, мляко и млечни десерти, плодове и зеленчуци, зърнени храни, олио, ядки и трайни пакетирани храни. С дареното количество са осигурени над 513 000 ястия от 300 гр.

Независимо от трудностите, установени са и регулярни програми за седмично обслужване на месо, хляб и мляко с утвърдени производители като Данон, KFC и Бред Логистик. През 2019 г. са обслужени над 11 000 кг месни продукти, над 70 700 кг млечни продукти и над 26 000 кг хлебни изделия, дарявани на седмична база. Съвместните

програми осигуряват седмичен достъп до тези групи храни на деца и възрастни в уязвимо положение, което заедно с дарените над 30 000 кг плодове и зеленчуци, осигуряват питателна хранителна подкрепа.

За съжаление през есента на 2019 г. бе преустановена съвместната програма с фирмите Самекс и Амрест, които притежават франчайз за продуктите на KFC в България. Причината за това бе сериозно нарушаване на договорените правила за подготовка, пакетиране и предаване на даряваните количества замразени пилешки продукти в разрез с основни правила за гарантиране на безопасността на храните, липсата на реакция въпреки многократно дадената обратна връзка за работа в условия на нарастваща опасност от допускане на хранително отравяне и очакването БХБ да носи целия организационен и репутационен риск от това.

Паралелно с директното договаряне на системно хранително подпомагане чрез спасяване на излишна храна, БХБ успя да развие и нови партньорства, като разнообрази каналите за събиране на дарения с оглед осигуряване на храни с дълъг срок на годност и висока хранителна стойност или в отговор на остри нужди вследствие на форсмажорни обстоятелства. **Сред новите дарители на храни се включиха ВК Комерсиал** (дистрибутор за страната на реномирани марки консервирани храни, паста и сосове, както и замразени плодове и зеленчуци с марката Bonduelle, Barilla и др.), **Атлас и Ко** (дистрибутор на сосове и консервирани храни), **Талар Фуудс** (производител на салати и храни за директна консумация с марката Кенар), **Тирбул** (производител на млечни продукти с марката Olympus) и др.

Сериозен спад продължават да реализират количествата на дарени плодове и зеленчуци. Въпреки, че през предходни години основен източник на тази категория са били търговци и вносители на тържището Слатина-Булгарплод, с реструктурирането на вноса и търговията на тази борса, количествата са драстично намалели и почти отсъстват. През 2019 г. за осигуряване на тази категория БХБ е разчитала на оползотворяването на дарени ваучери за храна от служители на компании, както и от дарения от фирма АРОН (вносител и дистрибутор на плодове и зеленчуци).

Като източник за осигуряване на **трайни пакетирани храни** за хора в нужда, през ноември 2019 г. бе проведена **кампания „Килограм доброта“** в 8 търговски обекта на верига магазини Фантастико. С помощта на над 120 доброволци бяха събрани над **5000 кг основни храни** – ориз, леща, боб, олио и макарони.

Предоставяне на дарени храни на организации – партньори за осигуряване на допълнително хранително подпомагане на хора в нужда

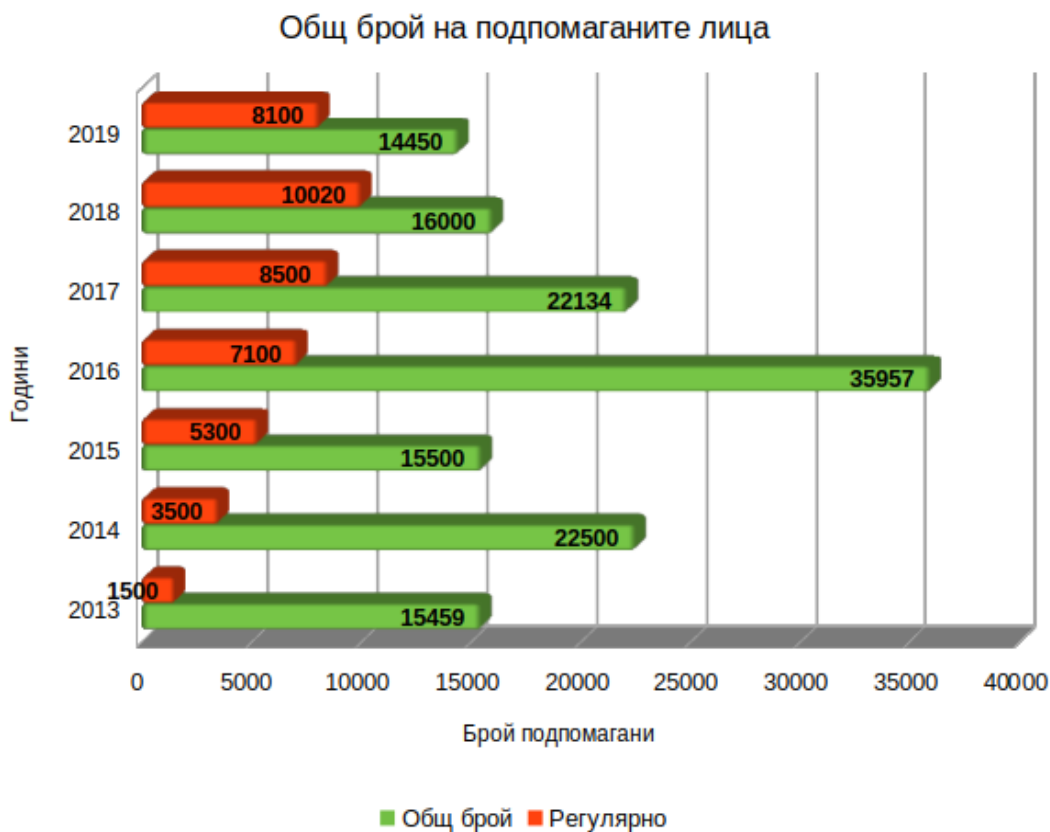
През 2019 г., освен в работа с хранителната индустрия за изграждане на мрежа от дарители на храни, БХБ фокусира усилия и в развитието на социалната инфраструктура от организации-партньори, полагащи системна грижа за хора в нужда, чиято работа подкрепя с дарения на храни.

С цел достигане до повече нуждаещи се от храна, живеещи в региони отдалечени от централния логистичен склада на БХБ в София, БХБ предприе стъпки за разширяване на дейността си като стартира работа в две нови локации с голям потенциал за подкрепа и много нуждаещи се хора. Извършвайки предварителна оценка на нуждите от храна в Северозападния и Североизточния регион на страната, БХБ привлече нови организации-партньори, които носят грижа за над 1 300 нуждаещи се хора.

Организациите-партньори от мрежата за хранително подпомагане са динамичен брой през изминалите години. През 2019 г. БХБ активно е партнирала с 48 организации, работещи в 15 области на страната.

В партньорство с тях е осигурено допълнително хранително подпомагане на 14 450 души в уязвимо положение, като над 8 100 човека получават хранително подпомагане ежеседмично в рамките на ежедневни или седмични хранителни програми.

В работата си БХБ е безпристрастна и обективна при подбора на нуждаещи се хора, като при наличие на ограничени по обем дарения, храна е предоставяна приоритетно на деца, младежи, напускащи социални институции, самотни родители, самотноживеещи възрастни хора и т.н. В тази връзка, **48% от нуждаещите се, получаващи регулярно хранително подпомагане са деца и младежи, 65% от тях живеят в общности извън столичния град.**

През периода прави впечатление намалелият общ брой на хората в уязвимост, получили подкрепа с храни, но при запазен процент на хората, обгрижвани редовно. Това се дължи на няколко фактора: намалелите количества на дарените храни; фокусиране върху програми и услуги, целящи трайно извеждане на обгрижваните групи от маргинализацията вместо захранване на прояви на заучена безпомощност и пасивност сред уязвимите групи; фокусиране върху честота и качество на даренията за постигане на системност и регулярност на подкрепата с храни. Не на последно място стои капацитетът на обгрижващите ги организации-партньори, наличието на подходящ транспорт за безопасно получаване на дарени храни, добри практики за прозрачност и отчетност на дарените храни. Последните изброени обстоятелства станаха причина през 2019 г. да бъдат прекратени договори и практика за взаимодействие с някои от членовете на мрежата за хранително подпомагане.

Основно предизвикателство по отношение на капацитета на партньорските организации продължава да бъде изискването за наличие на транспортно средство: не всички от заявите интерес разполагат със собствено или имат възможност да го осигурят. Изискването за температурно транспортиране и съхранение на храни

(хладилни превози, хладилни чанти, хладилници, фризери, хладилни камери) е също трудност, с която се налага да се справят както кандидати за хранително подпомагане, така и действащи партньори. Това сериозно ограничава възможностите на БХБ да обхване в активна оперативна мрежа организации с доказана експертиза и качество на предоставените услуги към уязвими социални групи.

През годината бе извършена текуща оценка на капацитета и партньорството с всички организации. Актуализирана беше информацията за техните програми и услуги, профила на подпомаганите лица, както и териториалния им обхват. Подписани бяха нови договори за даряване на храни.

През октомври и ноември 2019 г. беше проведена Годишната среща на мрежата от организации-партньори, чиято основна цел бе представянето и обучението им за работа с новата онлайн система за информация и отчетност Виртуална хранителна банка. С внедряването и като единствена платформа за информация и отчетност от януари 2020 г. отговорността за навременно, прозрачно и коректно отчитане на дарените храни е дадена изцяло на организациите-партньори и техните екипи.

Дарената от хранителната индустрия храна през 2019 г. е предоставена на 48 организации, обгрижващи 14 450 деца, хора с увреждания, самотни възрастни хора, малцинствени групи, хора със зависимости и др.

Благодарение на партньорството си с БХБ, регулярно подкрепяните организации са имали възможност да спестят средно 20 000 лв под формата на безвъзмездно предоставяни храни, с което е подобрена ефективността на техните програми и е осигурена допълнителна подкрепа за обгрижваните от тях лица. Безспорно признат е фактът в социалния сектор, че **хранителното банкиране като възможност за системно и дългосрочно хранителното подпомагане е много директен начин за удовлетворяване на нуждите на целевите групи**, от една страна, както и за подпомагане ефективното изпълнение на програми и услуги в тяхна подкрепа, от друга страна. При липсата на организационни и структурирани усилия за развитие на ефективен, евтин и постоянен капацитет за хранително подпомагане в национален мащаб, въпреки острите нужди на стотици хиляди нуждаещи се българи, **намаляването на дефицита на работещите социални организации и услуги чрез осигуряването на хранително подпомагане в размер на около 1 200 000 лв годишно по възстановителна стойност на дарената храна позволява на тези организации по-ефективно да развиват дейността си.**

Предоставяйки годишно над 1 200 000 лв в храна, БХБ и партньорите от хранителната индустрия продължаващо имат значим и видим принос, като един от най-големите донори в социалния сектор.

Инвестираните в дейността на БХБ средства носят четирикратна възвръщаемост в капацитета на организациите-партньори, като превръщат всеки един инвестиран лев в над четири лева дарена храна.

Високата ефективност на хранителното банкиране дават основание да се търсят възможности то да бъде признато като водеща форма на хранително подпомагане и важна част от политиките в социалната сфера с осигурена финансова подкрепа.

Мобилизиране на допълнителна подкрепа, финансови средства и pro bono услуги

За постигане на висока ефективност, независимост и устойчивост на механизма за подпомагане чрез хранителна банка съществен принос имат всички ресурси, които БХБ успява да мобилизира безвъзмездно. Освен набиране на финансови средства за институционално развитие и издръжка, БХБ търси да осигури пробоно услуги във всички оперативни направления, сред които с най-голяма финансова тежест са логистика и транспорт, публичност и комуникации, счетоводство и правни консултации.

Програмното и институционално финансиране през 2019 г. е в размер на 213580 лв., предоставени от фондация „Америка за България“, фондация „Комунитас“, Европейската федерация на хранителни банки (FEBA).

През 2019 г., за втора поредна година, **финансовата подкрепа от фондация „Комунитас“ надхвърли повече от три пъти размера си от 2017 г.**, когато бяха дарени 30 000 лв. През отчетния период **фондацията предостави 100 000 лв** за преки разходи, свързани с логистичната дейност на БХБ и цялостна издръжка на операциите и офиса на БХБ с изключение на издръжката на служителите, която бе осигурена по грант с фондация „Америка за България“.

Общата стойност на допълнително набраните финансови средства през годината е над 23 400 лв., получени от юридически и физически лица.

Допълнително мобилизираните дарения в натура, безвъзмездни услуги, експертиза, материали и други дарени активи, получени през 2019 г., осигуриха подкрепа **на стойност над 62 914 лв.**

Резултатното набиране на финансови средства и търсене на финансова подкрепа от различни източници за установяване на модел на дългосрочно финансиране бяха задачи от ключово значение. Разработена бе нова стратегия за набиране на средства в четири направления – големи корпоративни дарители, малък и среден бизнес, широка публика и финансиращи организации чрез различни форми – дарения от компанията, дарения от служители, реализиране на кампания за маркетинг, свързан с кауза, популяризиране на DMS HRANA за привличане на регулярни дарения от индивидуални лица, кандидатстване по проекти и др.

За ефективна комуникация в Интернет беше изработен **28 секунден клип "Подай ръка на храната!"**. Клипът беше изработен изцяло pro bono от студио Златен век със съдействието на целия екип на студиото и с много активната подкрепа на актрисата Силвия Лулчева и с участието на певица Орлин Павлов.

През март 2019 г. завърши подготовката за явяване на конкурс за финансиране на работата на БХБ с подаване на проектно финансиране пред фонд “Активни граждани”. Решението на комисията, разглеждаща заявленията не беше в полза на БХБ и БХБ не получи финансиране в този конкурс.

Отново през март 2019 г. бе подготвена и излъчена кампания за набиране на средства в инкубатора на платформата Global Giving. В хода на кампанията се наложи тя да бъде ограничена и прекратена заради канибализирането и с кампания „България дарява“, излъчена по същото време, заради изискването на организаторите кампанията

на БХБ да влага неефективно значим ресурс време и заради неизяснени разходи за получаване на дарения в тази платформа.

През месеците април-юни 2019 г. бе планирано, подготвено и реализирано събитие за изказване на благодарност на дарителите на храна, което се проведе в галерия nOva art space сред над 70 участника на 19 юни 2019 г. По време на събитието бе отправена покана към присъстващите водещи представители на хранителната индустрия да се включат и с дарения на финансови средства в подкрепа на модела на хранително банкиране и работата на БХБ. За съжаление тази покана не срещна очаквания отклик и последваща реакция.

През септември Координатор Маркетинг и набиране на средства подготви апликация в конкурс на Европейската федерация на хранителни банки за набиране на средства, а през октомври БХБ бе одобрена и получи финансиране за покриване на логистични разходи в размер на 7 000 евро от страна на FEBA.

През октомври бе инициирана промяна във визуалния стил на кампания „Килограм доброта“ и слогана на БХБ „Поддай ръка на храната“, реализирани pro bono от Инфографити. Промяната бе част от подготовката на кампания за набиране на храни, която бе проведена съвместно с верига магазини Фантастико.

За нуждите на кампанията през ноември бе получено дарение на 350 бр. кашони от ИКЕА, предназначени за транспортиране и съхранение на събраните трайни храни.

За мобилизиране на доброволци и текущата комуникация с тях преди и по време на кампания „Килограм доброта“ бе разработен първи модул на системата Виртуална хранителна банка и мобилно приложение за работа с доброволци. Модулът и мобилната апликация са разработени и предоставени pro bono от фирма “Ентърпрайз ЕС ДИ ЕС” ООД - гр. Варна.

Привличане и работа с доброволци

Макар и радваща се на интереса на много **доброволци**, готови да споделят както времето и труда си, така и своите умения и опит, БХБ ги включваше основно в задачи, свързани със сортиране на дарени храни и подготовка на хранителни пакети. Нерегулярното им присъствие не успяваше да компенсира липсата на ангажирани служители на пълен работен ден.

За ефективизиране на комуникацията и въвличането на достатъчен брой доброволци при голяма нужда от допълнителен човешки ресурс беше разработен първия функционален модул от платформата за информация и комуникация **„Виртуална хранителна банка“**, за която БХБ получи финансиране от ФЕВА.

Напълно функционално и достъпно за безплатно ползване през Google Play е **мобилно приложение за доброволци**, което изпраща информация в реално време за необходимостта от доброволчески труд и е бърз начин за отправяне на покани, създаване на събития и набиране на достатъчен брой доброволци в рамките на часове. Приложението е разработено напълно безвъзмездно и дарено за ползване в работата на БХБ като то е първото по рода си в работата на много хранителни банки в световен мащаб.